

jednatelé společnosti s r. o. musí míti bydliště v tuzemsku, poněvadž by jinak tato trestní sankce byla ilusorní. To stanoví také § 108 čís. 2 cit. zák. výslovně o členech tuzemského zastupitelstva cizozemské společnosti s r. o. a jest patrno, že stejné ustanovení o jednatelech tuzemské společnosti nebylo do zákona výslovně pojato jen proto, že bylo pokládáno za zbytečno, tento přídavek, z uvedených úvah samozřejmý, ještě zvlášť uváděti. **R e k u r s n í s o u d** usnesení potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

§ 15 zákona o společnostech s obmezeným ručením stanoví ovšem, že za jednatele mohou býti zřízeny toliko fysické, ku právním jednáním způsobilé osoby. Tím není však již rozřešena otázka, možno-li za jednatele připustiti osoby bydlící v cizozemsku, poněvadž sluší předpis ten vykládati v souvislosti s ostatními ustanoveními zákona zejména s §§ 9 (3), 12 (9), 108 (2), 110 (7) a 122 a 123 zák. o společnostech s r. o. Jednatelé jsou zákonnými zástupci společnosti na venek a vedou její obchodní jednání. § 108 (2) citovaného zákona, zařazený v hlavě, jednající o cizozemských společnostech, mluví o zastupitelstvu pro veškeré obchodování v tuzemsku, jež jest oprávněno podepisovati firmu tuzemského závodu a jehož členové mají své bydliště v tuzemsku. Tím jest dána věcná souvislost obou ustanovení, z níž nutně plyne, že zákon u jednatele, rovněž zástupců společnosti pro veškeré obchodování, předpokládá bydliště v tuzemsku, to tím více, ježto vyslovuje trestní sankci, již podléhají prohlášení jednatele, v zákoně blíže uvedená, ve zvláštních ustanoveních, jež mají působiti jako morální pilíře a přispívati k plnění povinností (Zpráva komise panské sněmovny). Předpokládá tedy zákon beze vší pochyby jednatele tuzemského bydliště, jaké žádá výslovně i pro zástupce společnosti cizozemské, zřízeného pro tuzemsko (§§ 9 (3), 12 (9), 108 (2), 110 (7) cit. zák.).

Čís. 1129.

Vede-li se rozepře před soudem mimo obvod platnosti zdejšího práva, jest příslušným, povolití prozatimní opatření, soud dle § 387, odstavec druhý, ex. ř.

(Rozh. ze dne 12. července 1921, R I 881/21.)

Žádost, by povoleno bylo prozatimní opatření pro nárok, uplatňovaný sporem u okresního soudu ve Vídni, byla vznesena u okresního soudu v Praze, jenž návrhu vyhověl. **R e k u r s n í s o u d** odmítl žádost pro nepřislušnost dovolaného soudu. **D ů v o d y:** Rozsudkem nejvyššího soudu ve Vídni, jímž navrhovatelka svůj nárok osvědčuje, bylo vysloveno, že žalobní nárok jest co do důvodu po právu a v návrhu na povolení prozatimního opatření uvádí navrhovatelka, že nyní ohledně výše pohledávky je spor dále projednáván a není dosud ukončen. Když věc tak se má, nebyl okresní soud v Praze příslušným k povolení žádaného opatření, neboť dle § 387 ex. ř. byl by jen tenkrát příslušným, kdyby spor o pohledávku navrhovatelky, která zajištěna býti má, dosud nebyl zahájen.

Jelikož však spor ohledně pohledávky vede se u okresního soudu ve Vídni, mohl by jen u tohoto procesního soudu dle cit. § 387 návrh za prozatimné opatření býti podán, to tím spíše, když nařízením vl. republiky Československé ze dne 19. března 1919, čís. 145 sb. z. a n. zachována je vzájemnost ohledně vedení exekuce pro peněžité pohledávky.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, by nehledě k domnělému důvodu nepříslušnosti, o rekursu věcně rozhodl.

Důvody:

S názorem rekursního soudu o příslušnosti k povolení prozatimního opatření, jež se navrhuje, nelze souhlasiti. Stanoví-li § 387 odstavec první ex. ř., že povoliti prozatimní opatření příslušným jest soud, před kterým se již rozepře ve věci hlavní vede, předpokládá tento předpis dojista, že se spor vede na soudě tuzemském. Není-li tomu tak, vede-li se rozepře na soudě mimo obvod platnosti zdejšího práva, platí pro takové případy předpis druhého odstavce tohoto paragrafu. Tento výklad vyplývá nutně z toho, že právní skutečnost, udávši se mimo obvod zdejšího práva, musí zůstat bez vlivu na použití předpisu o příslušnosti, jinak na takovéto skutečnosti závislého, neboť nesrovnávalo by se ani se svrchovaností ani s územní vymezeností státní moci zákonodární, aby vydávala předpisy, jimiž by i v případech, v kterých se prozatimní opatření, jak je tomu i v tomto případě, převéstí má v tuzemsku pro ochranu práv státních občanů, propůjčena byla výlučně příslušnost soudům cizozemským. Že zákonodárce pamatoval i v případech, kde odpůrce strany ohrožené je cizozemcem, na stanovení tuzemské soudní příslušnosti pro povolení prozatimních opatření, vysvítá zřejmě i z předpisu § 387 odstavec druhý ex. ř., kterým se stanoví, že, nemá-li odpůrce ohrožené strany obecného sudiště ve sporných věcech v území, kde zdejší právo platí, jest příslušným tuzemský okresní soud, v jehož obvodě jest věc, vzhledem ku které opatření má býti učiněno, nebo v jehož obvodě poddlužník bydlí nebo se zdržuje, nebo v jehož obvodě prozatimní opatření vykonáno býti má. Mimo to svědčí pro tento výklad obdobou i další předpisy o příslušnosti, zejména předpisy §§ 67 a 99 j. n. Poukaz rekursního soudu na nařízení vlády Československé republiky ze dne 19. března 1919, čís. 145 sb. z. a n. není způsobitým, aby opodstatnil nesprávný náhled, v jeho usnesení obsažený.

Čís. 1130.

Proti dodatku, pojatému do rozsudku, že žalovaný je povinen platiti jen, prokáže-li žalobce, že žalobní pohledávku přihlásil k soupisu, nemůže si stěžovati žalovaný.

Nebylo-li v rozsudku uvedeno, že jest platiti »efektivně« v cizí měně, může se dlužník závazku zhostiti placením ve měně tuzemské, aniž bylo by třeba, tuto možnost mu v rozsudku zvlášť vyhraditi.

(Rozh. ze dne 12. července 1921, Rv I 170 21.)

Švýcarská komanditní společnost zapůjčila tuzemské firmě 1941 švýcarských franků, začož jí tuzemská firma složila roku 1917 jistotu 11.500 K.